

„Mandemod er vel behændel“ —
 Aa ja! — men undertiden roder Manden sig ind i noget, han umulig kan komme ud af ved egen Hjælp. Det kan vare Aartusinder igennem. Og han aser sig mere og mere træt og bebyrdet midt i sit Mandemod. Det kan blive et skrækeligt Mareridt at tynges af Fæstningsværker og Kanoner, af Dreadnoughter og Torpedobaade, af militære Flyvemaskiner og al Slags Græsselighed. Og han stønner under Vægten og ved i alt sit Mandemod ikke bedre end at raabe paa flere — flere — flere Slagtemaskiner.

— Kom frem, Kvinde, og hjælp ham ud af Uføret! — Det kan ingen gøre som du, og det er din Pligt!

Men Fredssagen er en Umulighed!
 — Nej, kære! Ikke det mindste umuligere end Kvindesagen! — Desuden — har vi ikke lært, just gennem Kvindesagen, at flytte vore Støtter ud i Umulighedernes Land?

Men hvad skal vi da gøre, du og jeg?

Ganske simpelt melde os ind i Fredsforeningen. Den er der jo og venter — vokset op sammen med os — paa den anden Side Gitterværket.

Og lad os helst gaa samlet — hele Kredsen — hele Distriktet — hele Foreningen.

Og som der i Danmark er baade et Kvindesamfund og en Fredsforening, saaledes er det netop i alle civiliserede Lande i 1912. De giver overalt hinanden Haandslag, og Sagen er vunden. Thi Kvinden tæller godt i Vægtskaaen; hendes Tal er stort, — der spørges kun om hendes Hjertelag.

Var det ikke en stor og herlig Sag for Kvinden at tage op? Og var det ikke Fredrik Bajers Landsmandinder værdigt at gøre Begyndelsen?

Der spørges:

Vil Kvindens Indtræden i det politiske Liv blive til nogen Nytte?

Nej — ikke, hvis der derved kun bliver en større Vælgerflok — hvis hun kun efteraber Manden — gaar i hans Kølvan.

Ja — og tusinde Gange ja! hvis hun kommer med Kvindehjertets Adel, Mildhedsmajestætens store, selvstændigtænkende Fordring om Ret i Stedet for Magt!

Lad vor Indtrædelse blive i Dronning Dagmars Lignelse:

„Hun kom uden Tynge — hun kom med Fred.“

Thisted, i Juli 1912.

Marie Carlsen.

Skolekøkkenforholdene i Tyskland.

—o—

I Tyskland er Skolekøkkenundervisningen ældre end hos os, men Forholdene er næppe saa gode som her.

I Hamborg er det ikke vanskeligt at faa Tilladelse til at besøge Skolekøkkenerne. Lederen af dem, Fraulein Günther, er en meget energisk og dygtig Dame, og Undervisningsmaterialet aldeles udmærket. Som alle Steder i Tyskland lægges der tilsyneladende mest Vægt paa Teorien. Børnene vænnes til at tænke og til at svare. Der er ofte 2 Køkkener i en Skole, og Køkkenet er altid i Kælderen. Undervisningen er obligatorisk, og er Klassen stor, deles den i to Hold. Der undervises i 4 Timer, og Lærerinden har, selv om Klassen kun er paa 16 à 18 Elever, altid en Hjælpelærerinde.

Lærerinden underviser 24 Timer ugentlig og maa for at faa Ansættelse bestaa en Eksamen i Husholdning og underviser ikke i noget andet Fag. Hun begynder som Hjælpelærerinde med 11—1300 Mark aarlig i ca. 5 Aar og har som fast Lærerinde fra 15—2600 Mark aarlig. I Berlin er Undervisningen frivillig og bærer Præg deraf. Skolen giver Lokale, Byen lønner Lærerinden med 50 Mark pr. 3 Maaneder for 1 Gang ugentlig 4 Timer, men det Beløb, der bruges ved Husholdningen, indsamles privat af en Skolekøkkenforening, saa det gælder at spare; den, der bruger mindst, anses for den dygtigste. De har ogsaa i Berlin en meget dygtig Leder, Fraulein Brensche, som udtalte, at Forholdene her var utaalelige, og at de sikkert stod foran en Omordning af Skolekøkkenforholdene. Dette er nu 2 Aar siden, muligvis arbejder de i Øjeblikket under meget bedre Forhold.

I Berlin skal man have ministeriel Tilladelse til at overvære Undervisningen i Skolerne, men har man først den, saa lykkes alle Døre op baade private og offentlige. Denne Tilladelse skaffede mig ogsaa Adgang til Skolerne i Dresden. Der er Forholdene bedre end i Berlin, Undervisningen er obligatorisk, her undervises 4 Timer uden Frikvarter. Klasserne er ofte meget store, 40 à 50 Elever, men der er altid 2 Lærere paa samme Tid.

Lærerinden uddannes paa Seminarier 1 Aar og uddannes altid i 2 Fag,

f. Eks. Gymnastik og Skolekøkken eller Haandarbejde og Skolekøkken, saaledes at hun kan tage Timer i begge Fag, indtil der ved Skolen er Timer nok i det ene Fag, hun vælger; hun underviser altid kun ved een Skole. Efter Seminarieuddannelsen maa hun begynde som Hjælpelærerinde og lønnes kursusvis, d. v. s. halvaarlig pr. Klasse; hun kan gaa i mange Aar som Hjælpelærerinde, indtil hun faar fast Ansættelse og lønnes med 12—1800 Mark aarlig.

M. S.

En Misforstaaelse.

—o—

Der er blevet sendt os et Brev fra et Medlem af Dansk Kvindesamfund, hvori det beklages, at man ikke samtidig kan være Medlem af Dansk Fredsforening og Dansk Kvindesamfund, idet den sidste med Opraab i Bladene kort før Folketingsvalgene skulde have opfordret til Agitation for Valg af Folketingsmænd, der vilde arbejde „i Militarismens Aand og til Fremme af denne Sag.“

Naar vi betænker, at den Mand, der her i Danmark har gjort mest for Fredssagen, nemlig Fredrik Bajer, har været en af Medstifterne af Dansk Kvindesamfund og endnu er en af dets trofaste Medlemmer, er det selvsagt, at de to Foreninger ikke staar i Modstrid med hinanden. Tvertimod!

Dansk Kvindesamfund har aldrig arbejdet i et enkelt politisk Partis Tjeneste, og det kunde derfor ikke falde Fællesstyrelsen ind at agitere særlig for Valg af Højremænd til Rigsdagen. Naar et Medlem har opfattet det saaledes, maa det bero paa en Misforstaaelse. Det omtalte „Opraab i samtlige Blade“ er udstedt af „Danske Kvinders Forsvarsforening“, men som alle véd, er denne Forening ikke den samme som Dansk Kvindesamfund. Vort Formaal er at skaffe Kvinder fra alle Lejre de bedst mulige Kaar at leve under og den sociale og politiske Ret, der tilkommer dem, men de politiske Partistridigheder kan vi ikke blande os i og derfor heller ikke agitere for eller imod Partiernes Folkethingsmænd.

Jeg haaber, at disse Linjer vil kunne fjerne enhver Misforstaaelse med Hensyn til dette Spørgsmaal.

Marie Riising Rasmussen.